

12.9 Naturparker

Afsnittet beskriver retningslinjer og redegørelse for naturparker.

Fakta

Naturparkerne er mindre områder med oprindelig natur som er beskyttet. Naturparker kan byde på unikke natur- og kulturhistoriske oplevelser og viden om områderne. Der er mulighed for at dyrke friluft aktiviteter i områderne.

Etablering af en naturpark har som nøgleforudsætning, at der udarbejdes en samlet plan for forvaltning af områdets eksisterende og potentielle værdier med afbalancering af benyttelse og beskyttelse. Processen er kendetegnet ved:

- Lokal medvirken og frivilligt samarbejde mellem lodsejere, brugergrupper, berørte kommuner, interesseorganisationer mv.
- Tilknytning af en naturvejleder/-vejledningsfunktion.
- Udbygning af faciliteter til friluftsliv og formidling, f.eks. et naturcenter.

Målsætninger

- Naturparker skal sikre og forbedre natur-, kultur- og landskabsværdier, samt mulighederne for undervisning og friluftsliv.
- Naturparker skal være med til at øge interessen for friluftsliv som en del af det sundhedsfremmende arbejde.

Retningslinjer

12.9.1 Maribosøerne er etableret som naturpark, og Nakskov Fjord foreslås udpeget som naturpark. Udpegningerne fremgår af *kort 12.9*.

12.9.2 Smålandshavet og området ved Hyllekrog, er områder med potentiale til en senere udpegnings til naturparker. Områderne er angivet på *kort 12.9*.

Redegørelse

I Lolland Kommune findes en række større sammenhængende områder med meget væsentlige natur-, kultur- og landskabsværdier. Det er områder med egnskaraktéristiske og uforstyrrede landskaber, med en koncentration af sjældne og sårbare dyre- og plantearter, med mange bevaringsværdige kulturmiljøer og med et stort potentiale for friluftsliv, herunder turisme. Områderne rummer store arealer i almindelig landbrugs- og skovbrugsmæssig drift, det vil sige, at der også er væsentlige jordbrugsmæssige interesser knyttet til områderne. Jo flere interesser, der kommer til udtryk og jo

flere midler, der investeres i et givet område, jo større bliver behovet for koordinering og planlægning.

Ideen med udpegnings af naturparker, er at skabe en synergi mellem private og offentlige projekter, som det er lykkedes omkring Maribosøerne. Koordinering af den samlede plejeindsats i områderne er et af felterne, hvor natur- og landbrugsinteresser spiller sammen. Helhedsplanlægning for naturparkerne vil samtidig være en vigtig forudsætning for at skaffe økonomiske midler gennem projektstøtteordninger mv.

Naturpark Maribosøerne kan danne skole for kommende projekter. Naturparken administreres sammen med Guldborgsund Kommune. Området er udpeget som Natura 2000-område. Havørnen er her fast etableret som ynglefugl. Ved Naturskolen er tilknyttet en fast naturvejleder.

Naturpark Maribosøerne blev som den første og indtil nu eneste naturpark i Danmark i år 2004 optaget i Europarc - sammenslutningen af naturparker o.lign. i Europa - der omfatter 38 lande og samtidig blev parken optaget i den Nordisk-Baltiske Sektion i Europarc.

Hyllekrog.

Det tidligere Storstrøms Amt har arbejdet med en model for naturparker siden 1991, hvor der blev udgivet en 10-årig bevaringsplan for Naturpark Maribosøerne. Erfaringerne fra Storstrøms Amt skal nyttiggøres. Naturparkens vejledende afgrænsning ses på *kort 12.9*.

Udpegnings af Naturpark Nakskov Fjord

Nakskov Fjord er Lollands største fjord og kaldes Danmarks ørigeste fjord, som også er et udpeget Natura 2000-område. Fjorden er rig på bugter, øer og holme, og dækker et område på knapt 50 km². Landskabet er blevet inddæmmet og flere småøer, der tidligere lå i fjorden, er i dag en del af Lolland. Fjorden har et rigt fugleliv, bl.a. fordi store dele af fjorden har en vanddybde på under 1 meter. Ude på fjorden er der året rundt muligheder for spændende naturo-

Smålandshavet ved Fejø.

plevelser. Turbådene sejler ofte, så der er gode muligheder for at opleve området fra vandsiden, samt de mange små øer på fjorden.

Ved udpegnig af dette område til naturpark, skal der udarbejdes en samlet helhedsplan med målsætninger for området, som der foreligger for Naturpark Maribosøerne. Ligesom ved Maribo skal der også etableres et naturcenter med en naturvejleder tilknyttet. Et naturcenter har til formål at facilitere besøgende til naturområdet. Det kan eksempelvis være undervisnings- og laboratoriefaciliteter, overnatningsfaciliteter for lejrskoler, naturskole, kursussted, guidede ture, udstillinger etc.

Potentielle naturparkområder

Smålandshavet og området ved Hyllekrog, er områder der ønskes udpeget som naturparker i Lolland Kommune. Udpegnig af disse områder vil kunne fungere som støt-

tepunkter for friluftslivet og i det hele taget støtte og fremme mulighederne for friluftsliv - ikke mindst formidling vil være et centralt punkt for disse naturparker og deres naturvejleder.

Områderne grænser op til Guldborgsund Kommune, og udgør et stort sammenhængende område, der åbner op for et samarbejde mellem de to kommuner.

Smålandshavet er udpeget som "Større uforstyrret landskab", *jf. afsnit 11.4*. Hele området fremstår som et sammenhængende, harmonisk og meget spændende naturområde. Kystområdet nord for Lolland er udpeget som Natura 2000-område. Landskabeligt, rekreativt og biologisk set er der store værdier i hele farvandet. Smålandshavet har potentiale til at blive et af de helt store naturområder med national betydning både rekreativt og formidlingsmæssigt for såvel danske som udenlandske turister.

Området ved Hyllekrog har potentiale til endnu en naturpark. Det store område ved Hyllekrog er udpeget som Natura 2000-område. Her er mulighed for at skabe et netværk af cykelstier og vandreruter gennem et af Lollands smukkeste landskaber.

Kort 12.9 Naturparker.